

Wat en waarom een RI&E? (Risico-Inventarisatie en –Evaluatie)

Ondernemen is risico's lopen.

Een ondernemer loopt risico's, dat weet u als geen ander. Het product waarin u investeert, moet aanslaan. Uw klanten moeten betalen, er moet niet ingebroken worden in uw bedrijf. Allemaal risico's welke horen bij het ondernemerschap.

Kent u alle risico's? Ook voor uw personeel en uw materieel?

Maar wat als er plotseling een ongeval met een machine gebeurt? Of een medewerker gevaarlijke stoffen binnenkrijgt? Of als iemand uitvalt omdat hij of zij te zwaar werk heeft, of te veel? Dan staat de productie stil, of u moet het met een persoon minder doen. Daar komen dan ook nog de reparaties en ziektekosten bij. En het brengt uw goede naam in gevaar. Kortom, behoorlijke risico's.

Met een RI&E zet u deze risico's op een rij. Zo kunt u ze gericht aanpakken!

U heeft vast wel eens gehoord van een **Risico-Inventarisatie en Evaluatie**, ofwel **RI&E**.

Een RI&E bestaat uit twee onderdelen:

- ✓ een *lijst* met alle risico's betreffende arbeidsomstandigheden in uw bedrijf,
- ✓ en een *plan* voor het oplossen ervan. Met die twee kunt u de risico's voor uw personeel en uw bedrijf terugdringen. En dus ook het financiële risico.

Een RI&E is niet ingewikkeld maar wel verplicht voor bijna iedere ondernemer met personeel!

Ingewikkeld? Dat valt mee. U moet er gewoon even voor gaan zitten. Belangrijk is de RI&E wél. Zo belangrijk dat de overheid een RI&E verplicht heeft gemaakt voor vrijwel alle ondernemers met personeel.

Gelukkig hoeft u het niet alleen te doen.

Uw medewerkers, uw brancheorganisatie, de arbodienst, een arbodeskundige en de overheid kunnen u helpen. Met voorbeelden, advies en antwoorden.

✓ **Stap 1**

Zorg voor een lijst met risico's in uw bedrijf.

U kunt die lijst zelf opstellen, maar u kunt ook gebruik maken van bestaande lijsten. Of u kunt uw RI&E door uw Arbodienst of deskundige laten uitvoeren.

Uw RI&E moet antwoord geven op de volgende zes vragen:

- 1) zijn er in het verleden ongevallen gebeurd in mijn bedrijf?
- 2) wat kan er op dit moment fout gaan in mijn bedrijf, zodat ongevallen of verzuim optreden?
- 3) hoe groot is de kans dat dat gebeurt?
- 4) hoe beperk ik een risico? Of de schade als het toch misgaat?
- 5) welke maatregelen zijn nodig? En hoe voer ik ze door?
- 6) hoe zorg ik dat de maatregelen blijven werken?

Wat en waarom een RI&E?

- ✓ **Stap 2. Evaluatie. Risico's sorteren; de belangrijkste bovenaan**
Volgende stap: vergelijk alle risico's van de lijst en zet ze in de goede volgorde onder elkaar.
  - Welke risico's zijn het meest dreigend?
  - Zijn er situaties in uw bedrijf die wettelijk niet zijn toegestaan?
  - Welke risico's kunnen schade veroorzaken aan uw medewerkers, apparaten of het productieproces?
  - Welke risico's zien uw medewerkers graag aangepakt?
  - Welke aanpassingen zijn technisch mogelijk, en - ook belangrijk, hoeveel kunt u investeren?

- ✓ **Stap 3. Plan van Aanpak. Wie doet wat, en wanneer?**
U heeft nu een lijst met "Things to Do". De derde stap is: termijnen prikken voor het aanpakken van de risico's in uw bedrijf. Wie gaat met welk risico aan de slag? En wanneer bent u tevreden? Wat levert het op? Kortom, een plan van aanpak. Zo lost u de risico's één voor één op, bij voorkeur aan de bron. Misschien zijn er meer vliegen in één klap te slaan.

Toetsing van de RI&E door de arbodienst/deskundigen

De wet verplicht dat de RI&E door een gecertificeerde arbodienst/deskundige getoetst wordt. Een gecertificeerde arbodienst/deskundige toetst de RI&E en adviseert bij het plan van aanpak. Die kijkt of alle risico's op de lijst staan. Of de situatie in het bedrijf goed is weergegeven. Of de laatste normen en richtlijnen zijn gebruikt.

Lichte RI&E Toets door de Arbodienst/deskundigen

Vanaf februari 2004 is voor bedrijven met 10 werknemers of minder (per 1 januari 2007 verhoogd naar maximaal 25 werknemers), die gebruik hebben gemaakt van een erkend branche RI&E instrument, in principe een bedrijfsbezoek door de arbodienst niet meer nodig. Dit wordt ook wel de lichte toets genoemd.

Erkende branche RI&E-instrumenten

U kunt zien of de branche RI&E die u gebruikt (of wil gaan gebruiken) recht geeft op lichtere toetsing.

Alle goedgekeurde branche RI&E's kunt u zien www.RIE.nl. (blijft voortdurend uitbreiden)

Toetsing van de RI&E

Moet iedere organisatie zijn RI&E laten toetsen?

Nee, het systeem ziet er als volgt uit:

- ✓ Organisaties met ten hoogste 40 uur arbeid per week
Deze moeten een RI&E hebben, maar behoeven dat document niet te laten toetsen.
- ✓ Organisaties met ten hoogste 25 werknemers
Na de inwerkingtreding van de nieuwe Arbowet 2007 per 1 januari 2007 hoeven bedrijven met maximaal 25 werknemers hun RI&E-document niet langer te laten toetsen, mits ze gebruik maken van een goedgekeurde, door een deskundige getoetst, branchespecifiek en in de CAO opgenomen RI&E-instrument. Informeer bij uw brancheorganisatie of uw branche-RI&E is opgenomen in de CAO.
- ✓ Voor organisaties waarvoor niet zo'n CAO-RI&E-instrument bestaat, en voor alle organisaties met meer dan 25 werknemers
Een toets blijft verplicht; daar zijn lichte varianten bij mogelijk:

1) vangnetregeling, toetsing door Arbodienst.

Organisaties met maximaal 25 werknemers: Deze kunnen volstaan met een 'lichtere' toets mits ze gebruik maken van een RI&E-instrument dat door werkgevers en werknemers op branche- of sectorniveau is vastgesteld.

Organisaties met meer dan 25 werknemers:

Voor deze blijft alles bij het oude.

2) maatwerkregeling, toetsing door afzonderlijke deskundige(n).

De partners die een maatwerkregeling aangaan, meestal dus CAO-partijen, kunnen met de deskundige(n) afspraken maken over de aard van de toets.

Bijvoorbeeld ook bij organisaties met meer dan 25 werknemers kan een lichte toets afgesproken worden bij gebruik van een bepaald RI&E-instrument. Voor het tellen van het aantal medewerkers geldt niet het aantal FTE's, maar het aantal daadwerkelijke personen.

Links:

www.rie.nl

www.arbo.nl